

Хлус Наталія Олександрівна,
*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Глухівського НПУ ім. О. Довженка*

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Висвітлення проблеми впровадження інноваційних технологій у практику освітньої діяльності є актуальною темою в умовах сьогодення. Вона полягає в тому, що сучасне суспільство швидко змінюється під впливом технологічного прогресу, а інформаційна учнівська спільнота вимагає нових підходів до навчання, що забезпечують готовність учнів до життя і роботи в умовах високої динаміки та глобалізації. Традиційні методи навчання в умовах сьогодення та дистанційної освіти не завжди можуть ефективно підготувати здобувачів освіти до викликів сучасного світу, тому потребують впровадження сучасних інноваційних технологій.

Сучасний ринок праці вимагає від випускників не тільки теоретичних знань, але й практичних навичок, таких як критичне мислення, вміння вирішувати проблеми, працювати в команді, адаптуватися до нових технологій. Інноваційні технології в освіті забезпечують розвиток саме цих навичок. Поширення цифрових засобів, штучного інтелекту, робототехніки та інших технологій змінює всі сфери життя, включно з освітою. Використання новітніх технологій робить навчання більш доступним, індивідуалізованим і привабливим для сучасних здобувачів освіти.

Сучасна молодь виросла в умовах постійної взаємодії з цифровими технологіями, тому для них більш природними є інтерактивні, мультимедійні та онлайн-формати навчання. Це означає, що освітні процеси повинні адаптуватися до нових способів засвоєння інформації. Використання інноваційних технологій дозволяє педагогам моніторити успішність здобувачів освіти у реальному часі, підвищувати ефективність освітніх програм і вдосконалювати процес оцінювання. Це сприяє підвищенню загальної якості освіти.

Інноваційні технології дозволяють забезпечити доступ до якісної освіти для здобувачів освіти незалежно від їхнього місця проживання чи соціального статусу. Це особливо важливо в умовах зростаючої нерівності в суспільстві.

Питаннями впровадження інноваційних технологій у практику освітньої діяльності займалися такі українські науковці як: Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр (2012) [3, с. 53]; В. Ю. Биков (2018) [2]; С. Алексєєва, Н. Арістова, О. Малихін, Р. Попов (2020) [1, с. 339]. Ці науковці значною мірою сприяли впровадженню інновацій у різних аспектах освітньої діяльності, розробці нових методик та засобів навчання, що спрямовані на поліпшення якості освітнього процесу в Україні.

Впровадження інноваційних технологій у практику освітньої діяльності є ключовим фактором для підвищення якості навчання та розвитку сучасної освіти. Це процес, що охоплює різні аспекти освітнього середовища, методів і підходів до навчання та використання новітніх технологічних рішень. Розглянемо основні напрями цього процесу:

– інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ): впровадження ІКТ в освітню діяльність відкриває нові можливості для навчання та комунікації, а саме використання електронних підручників і навчальних платформ, які забезпечують доступ до великої кількості матеріалів; мультимедійних засобів навчання (відео, аудіо, інтерактивні завдання), що роблять процес навчання динамічнішим і більш захоплюючим; віртуальних лабораторій та симуляцій для проведення експериментів, що дозволяє учням глибше розуміти матеріал, особливо з природничих наук; хмарних технологій для зберігання даних і співпраці між здобувачами освіти і педагогами [5, с. 123].

– інтерактивне навчання. Інноваційні технології дозволяють впроваджувати інтерактивні методи навчання, які є більш ефективними, ніж традиційні лекційні форми: активне навчання за допомогою інтерактивних дошок, інтерактивних завдань та обговорень в онлайн-середовищі; гейміфікація – використання ігрових елементів в освітньому процесі для залучення здобувачів освіти і підвищення їх мотивації; персоналізоване навчання.

В умовах дистанційної освіти інноваційні технології дозволяють адаптувати освітній процес до потреб кожного здобувача освіти. Наприклад: адаптивні навчальні платформи, які аналізують успішність здобувача освіти та пропонують індивідуальні завдання й траєкторії навчання; технології штучного інтелекту можуть допомогти створити персоналізовані навчальні програми, враховуючи здібності та потреби здобувачів освіти.

– дистанційне та змішане навчання. Застосування інноваційних технологій дозволяє проводити навчання у форматі дистанційного або змішаного навчання (blended learning). В освітньому процесі педагоги використовують дистанційні платформи (Zoom, Google Classroom, Moodle), які забезпечують можливість навчання поза класом; змішане навчання, що поєднує традиційне викладання в класі з онлайн-ресурсами.

– мережеві технології навчання. Використання мережевих технологій дає змогу здобувачам освіти та педагогам взаємодіяти в режимі реального часу з однокласниками та колегами по всьому світу (вебінари і відеоконференції, які дозволяють обмінюватися знаннями між школами та країнами; спільні проєкти у рамках, що сприяють розвитку соціальних навичок та вмінню працювати в команді.

– STEM та STEAM-освіта. Інноваційні підходи в освіті активно включають розвиток напрямків STEM (наука, технології, інженерія, математика) та STEAM (додається мистецтво): 3D-друк, робототехніка та програмування, що дозволяють здобувачам освіти експериментувати з реальними технологіями та розвивати критичне мислення і творчі здібності [4, с. 191].

– формування критичного мислення та креативності: інноваційні технології сприяють розвитку у здобувачів освіти таких навичок, як критичне мислення, креативність, вирішення проблем. Формування критичного мислення та креативності здійснюється за допомогою таких методів: проєктне навчання (здобувачі освіти працюють над реальними проєктами, що стимулює розвиток самостійності та відповідальності); дослідницькі методи навчання допомагають здобувачам освіти не просто сприймати інформацію, а самостійно шукати рішення та аналізувати проблеми [6, с. 518].

– оцінювання та моніторинг якості навчання. Інноваційні технології дозволяють вдосконалити процес оцінювання за допомогою електронної системи оцінювання (дозволяють автоматично аналізувати успішність здобувачів освіти і забезпечують прозорість оцінювання); аналіз даних допомагає адміністрації закладу освіти відстежувати результати навчання і швидко реагувати на проблеми.

В умовах дистанційного навчання інноваційні технології в освітній діяльності мають значні переваги, а саме: підвищення мотивації здобувачів освіти через використання новітніх засобів навчання; покращення якісного засвоєння знань через активне залучення здобувачів освіти; індивідуальний підхід до кожного здобувача освіти завдяки персоналізованим технологіям; можливість дистанційного навчання і гнучкого графіка.

Загалом, впровадження інноваційних технологій у освітню практику дозволяє значно покращити якість навчання, підвищити рівень залученості здобувачів освіти та зробити освітній процес більш гнучким і доступним.

Отже, впровадження інноваційних технологій в освіту є не лише актуальним, але й необхідним для підготовки сучасних здобувачів освіти до реалій життя та праці в умовах технологічного розвитку. Інноваційні технології стали невід'ємною частиною сучасної освіти, їх впровадження сприяє підвищенню якості освітнього процесу, індивідуалізації

підходу до здобувачів освіти, розвитку критичного мислення та творчих здібностей. Використання інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних методів, персоналізованого навчання та дистанційних платформ робить навчання більш гнучким, доступним і ефективним. Інноваційні рішення дозволяють здобувачам освіти краще засвоювати знання, активно взаємодіяти з навчальним матеріалом і готують їх до викликів сучасного світу.

Таким чином, інтеграція інноваційних технологій в освітній процес сприяє створенню умов для розвитку гармонійної особистості, здатної до самостійного навчання, творчого підходу та успішної соціалізації в умовах інформаційного суспільства.

Список використаної літератури

1. Алексеева С., Арістова Н., Малихін О., Попов Р. Дидактичні форми організації освітнього процесу сучасного закладу освіти. Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Педагогіка» № 1(1). 2022. С. 339–348.

2. Биков В. Ю. Сучасні завдання інформатизації освіти. Інформаційні технології і засоби навчання: електронне наукове фахове видання URL: <http://appsychology.org.ua/data/jrn/v8/i10/7.pdf>

3. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Козяр М. М. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті. Львів, 2012. 506 с.

4. Захарова Г. Б. Сучасні різновиди контролю на ґрунті використання інформаційних технологій при підготовці майбутніх вчителів. Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути: зб. наук. пр.: матеріали IV міжнародної науковопрактичної інтернет-конференції (Київ, 15 травня 2020 р.). Київ, 2020. С. 191–195.

5. Малихін, О. В., Яромлчук, Т. М. Перспективи розвитку цифрової компетентності викладачів за допомогою 3d віртуального навчального середовища в системі безперервної освіти як основа успішної професійної діяльності. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна, 2020. Вип. 34. С. 123-134.

6. Нужна С. А. Методичні засади поточного контролю знань засобами інформаційних технологій. Гуманітарний вісник: Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. Київ: Гнозис, 2012. Вип. II (35). С. 518–526.